ODENSE KOMMUNE

Beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard
Social- og Indenrigsminister Astrid Krag
Erhvervsminister Simon Kollerup
Beskæftigelsesordførerne
Erhvervsordførerne
Socialordførerne

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen

Ældre- og Handicapforvaltningen

www.odense.dk

DATO
2. oktober 2019

Forslag til nye initiativer og regler på låne- og gældsområdet (kviklån)

I Odense Kommune oplever vi, at en stor del af borgerne på socialområdet har store økonomiske problemer. Det er særligt de sårbare og socialt udsatte borgere med bl.a. psykiske handicap, misbrug mv., der ender i økonomiske problemer som følge af bl.a. optagelse af kviklån.

Over de seneste år har vi imidlertid også set personer med ludomani og helt almindelige unge, der får økonomiske problemer pga. af uforsigtighed med hurtige lån udbudt til høje renter. Fælles for alle disse borgere er, at de har vanskeligt ved at gennemskue betingelser og konsekvenser ved disse dyre låntyper.

Flere borgere på socialområdet oplever gældsproblemer
På socialområdet melder f.eks. Odenses forsorgshjem St. Dannesbo om en stigning i antallet af inkassobreve, der sendes til de socialt udsatte beboere.

På det specialiserede socialområde gælder det for nogle borgergrupper, at 25 pct. har problemstillinger ift. kviklån og andre former for økonomiske problemstillinger, hvor borgerne enten franarres deres NEM-ID, køber dyre abonnementer, optager dyre lån og ændrer deres el/forbrugsleverandører til dyrere og unødvendige løsninger.

For gruppen af hjemmeboende borgere på det specialiserede område, hvor én af målsætningerne i borgernes forløb er at kunne håndtere egen økonomi som en forudsætning for at kunne klare en fremtid og hverdag selv, er problemstillingen størst. For denne gruppe borgere kan det være svært at gennemskue betingelser og konsekvenser ved at optage kviklån. Det har den konsekvens, at borgerne, allerede på et meget tidligt tidspunkt i deres liv ender i en negativ gældsspiral, der er vanskelig at komme ud af – og som fratager flere muligheden for at udleve deres drømme for fremtiden.

Vi har et fælles ansvar for at minimere de endeløse gældsspiraler
Odense Kommune mener, at vi har et fælles ansvar for, at ingen borgere havner i endeløse gældsspiraler pga. af optagelse af de alt for dyre kviklån mv. Vi mener derfor, at vi må anerkende udfordringerne som et samfundsmæssigt problem, der skal adresseres på den nationalpolitiske scene. Med det udgangspunkt ser vi et

behov for at gennemgå områdets lovgivningsmæssige rammer, og vurdere om disse er hensigtsmæssige, hvis vi skal begrænse antallet, der ender i endeløs gæld.

Odense vil beskytte og skærme de sårbare og socialt udsatte borgere
Odense Kommunes Ældre- og Handicapudvalg og Beskæftigelses- og Socialudvalg har på sine seneste møder haft politiske drøftelser omkring udfordringerne med sårbare og socialt udsatte borgeres vanskeligheder ved at gennemskue betingelser og konsekvenser ved kviklån.

Vi mener, at vi i fællesskab har et ansvar for at sikre effektiv og målrettet oplysninger til de sårbare grupper i samfundet, så vi kan undgå, at borgerne optager stor gæld og bliver økonomisk låste.

Behov for nye initiativer og regler på låne- og gældsområdet
I kommunerne har vi ikke de nødvendige redskaber til at komme problemstillingerne med de dyre kviklån til livs. Vi er derfor afhængige af, at politikerne på Christiansborg vil indgå i et samarbejde – og vil genbesøge reglerne på låne- og gældsområdet. Hvis vi, som samfund, skal gøre os forhåbninger om at reducere antallet af personer, der ender i negative gældsspiraler, er der behov for nye regler i lovgivningen.

Ældre- og Handicapudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget i Odense Kommunen peger på følgende nye initiativer og regler på låne- og gældsområdet, der kunne medvirke til at reducere antallet af kviklån. Forslagene er baseret på tidligere anbefalinger fra Rådet for Socialt Udsatte afgivet i 2014 og 2015 og fra udvalgenes egne politiske drøftelser.

Forslag til nye initiativer på området	Indhold
Begrænsning af markedsføring og reklamer for kviklån	Der bør være strammere regler for markedsføring og reklamer for kviklån, for derigennem at forebygge optagelse af kviklån.
Et øget rådgiveransvar for udbydere af kviklån	En styrkelse af den forebyggende indsats ift. socialt udsattes gældsætning – i form af et øget rådgivningsansvar for udbydere af kviklån, sms-lån – og lån i forbindelse med køb af varige forbrugsgode og lign.
Loft over ÅOP (renter og gebyrer) reguleret i lovgivningen	Der bør være en strammere regulering af den finansielle sektor, så det bliver sværere overhovedet at havne i så store gældsproblemer, som man mange rammes af i dag. Herunder bør der indføres et loft over ÅOP (renter og gebyrer), så man ikke kan optage f.eks. sms-lån med renter på flere hundrede procent om året.
Loft over antallet af lån en borger kan optage	Det kunne være en forebyggende handling at besluttet et loft over, hvor mange kviklån en enkelt borger må optage.

Nationale kampagner med oplysning om dyre lån – herunder risici og faldgruber	En oplysningskampagne til borgere omkring gæld – herunder hvordan man bør håndtere situationen, når man har gæld. Ordningen skal ikke kun rettes mod personer, som har gældsproblemer, men bør også have et forebyggende element.
Mulighed for frivillig registrering i RKI eller andre debitorregistre	For mange borgere der har økonomiske udfordringer og som har f.eks. psykiske lidelser mv. kan det være svært at overskue sin økonomiske situation. For disse borgere kunne det være en hjælp frivilligt at lade sig registrere i RKI eller andre debitorregistre, så man ikke kan oprette gæld, kontokort mv.
Adgangen til gældssanering styrkes for borgere på kontanthjælp og andre offentlige ydelser	Reglerne for gældssanering bør ændres, så adgangen til gældssanering styrkes for borgere på kontanthjælp, ressourceforløbsydelse og andre længerevarende forsørgelsesydelser – evt. i form af midlertidig gældssanering
Lettere adgang til gratis national gældsrådgivning	Der bør sikres fast finansiering på Finansloven til en tilstrækkelig, permanent og civilsamfundsbaseret gældsrådgivning

Der er vores håb, at vi i fællesskab kan skabe nye og bedre rammer for låne- og gældsområdet til gavn for de sårbare og socialt udsatte borgere og for samfundet som hele.

Venlig hilsen

Rådmand Brian Dybro og Rådmand Søren Windell

på vegne af

Beskæftigelses- og Socialudvalget og Ældre- og Handicapudvalget,
Odense Kommune